

AQT

Amerikaanse tin-collectie

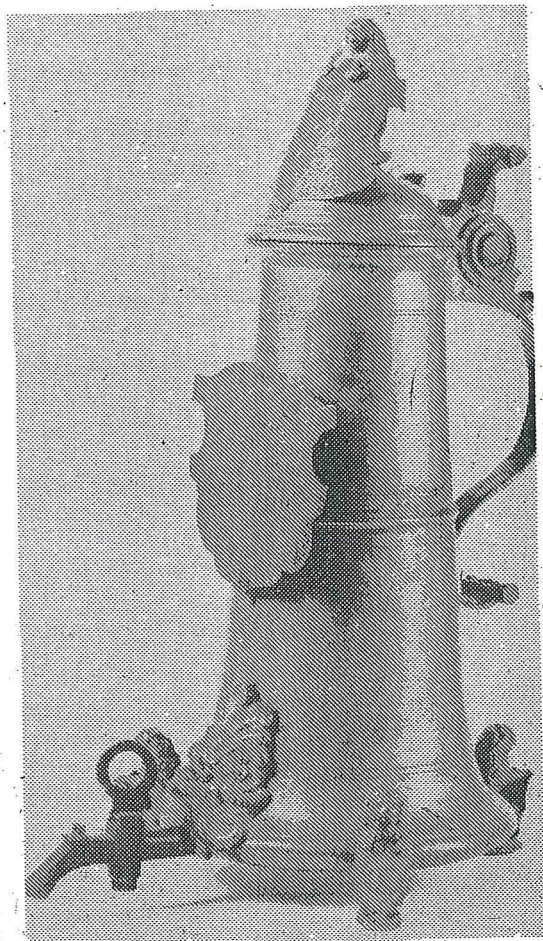
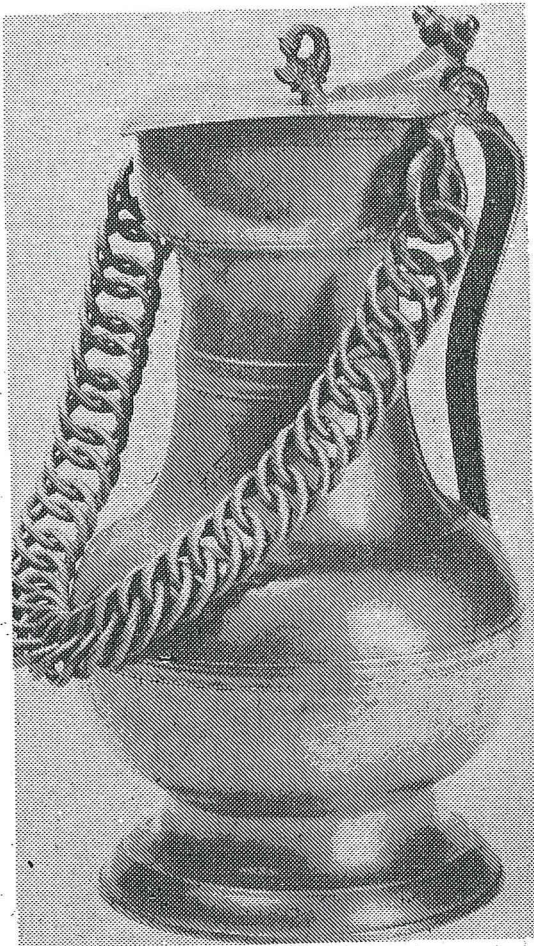
door
WIM VAN GEFFEN

Drie forse tinnen gildekannen (1705, 1709 en 1735) vormen de kostbaarste stukken van een ruim 200 voorwerpen tellende tin-collectie, die na de halve wereld om te zijn gereisd, naar West-Europa zijn geparatrierd. Het is de verzameling van de Amerikaanse 19e-eeuwer Edward Everett Ayer, die deze na zijn dood vermaakte aan het Field Museum te Chicago. Het museum, dat wel het oosterse tin van Ayers als aanvulling kon gebruiken maar zich met diens Europese tin ietwat onthandvoelde, besloot dit laatste af te stoten via Christie's. De hoofddirectie daarvan achtte Amsterdam de beste basis voor een dergelijke tin-veiling.

Edward Ayer was in alle opzichten een kind van zijn tijd. In de meest letterlijke zin een Harvard-man (hij bracht zijn jeugd door in deze universiteitsstad), voegde hij zich als 18-jarige bij één van de vele groepen pioniers, die hun geluk in het Westen wilden beproeven. Dat was in 1860, toen Lincoln tot Amerika's 16e president werd gekozen. Ayer ontving zijn deel van het hele pakket ontberingen en schijn-romantiek van zijn lotgenoten, voordat hij in 1861 als eerste in San Francisco dienst nam in een cavalerie-regiment.

Militaire carrière

Merkwaardig genoeg was hij beste militaire carrière,

re, die samenviel met de Amerikaanse burgeroorlog, de aanzet tot zijn verzamelaarswoede. Als korporaal belast met de bewaking van de Cerro Colorado-mijn, ontdekte hij in de bescheiden bibliotheek van de mijnwerkers Prescotts boek „De verovering van Mexico”. In 1864 – kort na de massaslachting onder de Cheyenne- en de Arapahoe-Indianen in Sand Creek (Colorado) waaraan hij part noch deel had – keerde hij naar Harvard terug en dit-

maal kocht hij Prescotts boek.

Museum

Dit stimuleerde hem tot het verzamelen van Indiaanse kostuums, wapens, manden, etc. Zich vestigend in Chicago, kreeg hij ook belangstelling voor Egyptische en Romeinse antiquiteiten. Hij werd één der oprichters en de eerste president van het Field Museum voor natuurlijke his-

torie dat uit de veilingopbrengst van Ayers Europese tin enige belangrijke aankopen wil financieren.

Eén van de vroegste stukken is een Vlaamse doopschotel, voorstellend Christus' doop, vervaardigd in 1717. De Duitse tinnegieters vormen de grootste groep leveranciers van deze collectie, die mede omvat: een grillig gevormde tinnen fontein met St. Joris, een speels gedecoreerde schenkkruik (eerder Zwitsers dan Zuidduits), een waarschijnlijk Zweedse bierpul met de beeldenaar van Oscar II en een paar stoere, van kettingen voorzien Wallis-kannen.

Hollandse element

Het Hollandse element komt eigenlijk pas goed tot zijn recht in de aanvullende veiling, geselecteerd uit diverse collecties. Daaruit lichten we een bronzen vijzel, ooit eigendom van de 17e-eeuwers Elisebet van Son en Jan Goerts Coppens, wier namen in het

waarschijnlijk Zweedse bierpul met de beeldenaar van Oscar II en een paar stoere, van kettingen voorzien Wallis-kannen.

Hollandse element

Het Hollandse element komt eigenlijk pas goed tot zijn recht in de aanvullende veiling, geselecteerd uit diverse collecties. Daaruit lichten we een bronzen vijzel, ooit eigendom van de 17e-eeuwers Elisebet van Son en Jan Goerts Coppens, wier namen in het randschrift zijn vermeld. Dit het tweede-kwart van de 17e eeuw stamt een bronzen vijzel gemaakt in 1637 met het randschrift „Maximiliaan Isvordinok me fieri fecit”.

Deze veiling maakt deel uit van een hele reeks kleine veilingen, die (fideel) door Christie worden georganiseerd in haar gebouw Rokin 86 en in Art. De tin-veiling voltrekt zich donderdag 12 februari. Kijkdagen: 10 febr. (10-21 u.) en 11 febr. (10-17 u.) Rokin 86.

ctie terug naar Europa

Veiling

Christie's

Amsterdam

*Links: Balustervormige
Wallis-kan met ketting, hartvor-
mig deksel met datum 1806,
Zwitsers (hoog 33 cm).*

*Rechts: Neurenberger tinnen
gildekan, gedateerd 1735,
deksel bekroond door leeuw
met schild, bronzen kraan
(hoog 63 cm).*

**UIT DE
KUNST**

AGENDA

Onder redactie van CAS WICHERS